УДК: 37.014.5:608.5:658.014(477)

ПРОСВІТНИЦЬКА ТА ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ БІОТЕХНОЛОГІЧНИХ КОМПАНІЙ

Хома А. О., Щербатюк Т. Г.

Київський національний університет технологій та дизайну,
Київ, Україна
E-mail: kreodman@gmail.com, shcherbatiuk.th@knutd.edu.ua

Галузь біотехнології є одним із ключових факторів світової економіки, за дослідженням Precedence Research очікується, що обсяг світового ринку біотехнологій у 2025 році становитиме 1,77 трильйона доларів США, і прогнозується, що він зросте з 2,02 трильйона доларів США у 2026 році до приблизно 6,34 трильйона доларів США до 2035 року, що становить середньорічний темп зростання 13,61% з 2026 по 2035 рік [1].

В Україні розвиток біотехнології має багатий науковий потенціал на базі Національної академії наук України (НАН України), профільних університетів та виробничих підприємств.

Найбільш успішними з-поміж біотехнологій, котрі нині зазнають розвитку в Україні, визначено технології виробництва біопалива, біодеструкції та утилізації відходів, створення пробіотиків, біофармакологічні, генно-інженерні, діагностичні розробки [2].

У сучасних умовах важливим аспектом розвитку біотехнологічної галузі є активна просвітницька та освітня діяльність підприємств, яка спрямована на формування висококваліфікованого кадрового потенціалу, інтеграцію науки, освіти та бізнесу, а також популяризацію наукових знань серед населення, так званої біологізації та генетизації суспільства - інтеграції знань сучасних молеклярно-генетичних технологій і формування інтелектуального потенціалу суспільства [3].

Провідні українські біотехнологічні компанії, такі як Biopharma, Yuria-Pharm, Farmak,та Enzym Group, активно співпрацюють із закладами вищої освіти, зокрема з Національною академією наук України та профільними університетами. Найбільш успішні методи та вагомі результати таких взаємодій спостерігаються під час організації студентських практик, стажувань; участі фахівців компаній у навчальному процесі;

створення спільних науково-дослідних лабораторій.

Зокрема, компанія Biopharma розвиває сучасну R&D-інфраструктуру та проводить підготовку спеціалістів у сфері біофармацевтики, забезпечуючи студентам доступ до високотехнологічного обладнання та реальних виробничих процесів. компанія Biopharma та особисто пан Костянтин Єфименко започаткували не один успішний освітній проєкт та продовжують реалізовувати свої задуми для популяризації біології, хімії, фізики. Для цього обрали нетиповий для бізнесу шлях – самостійно створювати біошколи, навчальні класи, запрошувати високопрофесійних викладачів для підготовки молоді з природничих наук, інвестувати у сучасні підручники, у шкільну науку тощо. Саме у грудні 2024 року компанія Biopharma та Київський національний університет технологій та дизайну визначили напрямки для подальшої співпраці, розвитку та навчання студентів та школярів [4], а у вересні 2025 року. нова біошкола відкрила двері для нової генерації юних науковців у галузі life sciences.

Компанія Yuria-Pharm через платформу YP Biotech організовує наукові заходи, конференції та залучає молодих учених до досліджень у галузі рекомбінантних білків і РНК-терапії. Yuria-Pharm створила першу платформу в Україні для взаємодії науковців у сфері біомедичних наук –BioGENext, яка стартувала в вересні 2024 року в м. Київ. Конференція відбулась в гібридному форматі та зібрала більше 600 науковців.Учасниками заходу стали вчені, викладачі, студенти, фахівці медичних лабораторій та представники R&D-підрозділів фармацевтичних компаній [5].

Завдяки підтримки президента Yuria-Pharm, мецената, професора Миколи Гуменюка, а також самовідданої праці директорки музею Наталії Гоцуляк та іншим небайдужим людям прекрасного Городка, що на Хмельниччині, з'явилась перлина країни- найсучаснішний інформаційно-просвітницький центр G-MUSEUM (gmuseum.org.ua). У музейному комплексі все цікаво: природничі, історичні експозиції, «Art-простір» – місце для виставок художників, майстер-класів, але неймовірно вражає достовірне відтворення лабораторії професора Сергія Миколайовича Виноградського, видатного мікробіолога, який з

1905 по 1917 роки жив та працював у м. Городок [6].

Сфорца та Медічі підживлювали ґрунт італійського Ренесансу, а Гуменюк та Єфименко – гідні продовжувачі найкращих європейських традицій меценатства у сфері освіти – сіють насіння української Регенерації.

Список літератури

1. Biotechnology Market Size, Share and Trends 2026 to 2035. URL: https://www.precedenceresearch.com/biotechnology-market (дата звернення: 30.04.2026)
2. Комісаренко С. В. Стан та перспективи розвитку біотехнології в Україні. *Наука та наукознавство.* 2006. № 3. С. 68-70.
3. Mokrousova O., Okhmat O., Shcherbatyuk T. Impact of educational popularization of genetics on the development of society. *ICAMS* 2024. P. 150-154. 10.2478/9788367405805-021
4. Новий вектор співпраці з компанією «Біофарма» https://knutd.edu.ua/pod-ta-publkats/news/17909/ (дата звернення: 02.05.2026)
5. BioGENext Series – серія наукових монолекцій з біомедичних наук https://www.uf.ua/news-page/biogenext-series-seriya-naukovyh-monolektsij-z-biomedychnyh-nauk
6. Щорічний дослідницький звіт. Вісник клубу ім. Сергія Виноградського. К.: ТОВ «Вістка», 2023. 184 с.

УДК: 57.088.7:378.147.091.32-028.42

ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОГО СЕМІНАРУ «МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ДНК – 2026», ПРИСВЯЧЕНОГО 120–РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИКОЛИ ДМИТРОВИЧА ТАРНАВСЬКОГО

Щербатюк Т. Г., Букорос Т. О.

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
E-mail: shcherbatiuk.th@knutd.edu.ua, bukoros.t@knutd.edu.ua

Інформованість населення в галузі генетики – важлива складова сучасності, яка спонукає викладачів посилювати вивчення феномена спадковості та мінливості. Дисципліна «Генетика» є фундаментальною дисципліною для підготовки